

بررسی تطبیقی روابط معنایی اشعار سعدی و متنبی

مؤلفین:

دکتر خدا بخش اسداللهی
(استاد دانشگاه و محقق اردبیلی)

و

سیده فاطمه میرجلالی کامردخ



انتشارات استاد شهریار

تهران، ۱۴۰۰

بررسی تطبیقی روابط معنایی اشعار سعدی و متنبی/ نویسندگان	اسداللهی، خدابخش، ۱۳۵۰ -
مشخصات نشر	تهران: انتشارات استاد شهریار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۹۲ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۵۷۷-۱۵-۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۸۶] - ۹۲.
موضوع	سعدی، مصلح بن عبدالله، - ۶۹۱ق - نقد و تفسیر
موضوع	متنبی، احمد بن حسین، ۳۰۳ - ۳۵۴ق - نقد و تفسیر
موضوع	شعر فارسی - قرن ۷ق. - تاریخ و نقد
موضوع	شعر عربی - قرن ۴ق. - تاریخ و نقد
موضوع	فارسی - معانی و بیانشعر
موضوع	زبان عربی - معانی و بیان
موضوع	ادبیات تطبیقی - فارسی و عربی
شناسه افزوده	میرجلالی کامردخ، سیده فاطمه، ۱۳۷۰ -
ردمبندی کنگره	PIR۵۲۱۵
ردمبندی دیویی	۸۴۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	۷۶۱۸۰۵۸

بررسی تطبیقی روابط معنایی اشعار سعدی و متنبی

مؤلفین	دکتر خدابخش اسداللهی - سیده فاطمه میرجلالی کامردخ
ناشر	استاد شهریار
صفحه آرا	حمید محمدی
چاپ و صحافی	نسیم
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ	اول - ۱۴۰۰
قیمت	۷۸ هزار تومان
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۵۷۷-۱۵-۰

نشانی: تهران، خیابان مطهری، خیابان فجر، کوچه شهید نظری، پلاک ۳۶، واحد ۶

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۸۳۱۰۶۵ و ۰۲۱-۸۸۸۳۸۷۲

همراه: ۰۹۱۲۲۱۷۷۱۷۶

Email: norooz1347@yahoo.com

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

پیشگفتار

روابط معنایی در شاهکارهای ادبی نقش ویژه ای دارد و جلوه‌های گوناگون آن در آثار ادبی دیده می‌شود، در پژوهش حاضر به شیوه تطبیقی روابط معنایی در قصاید دو شاعر بزرگ ادب فارسی و عربی بررسی گردیده است و بر مبنای گزینش برخی قصاید آنان، ابیات حاوی رابطه معنایی در قصاید آن‌ها بیان شده است، متنبی و سعدی دو شاعر بلند آوازه عربی و فارسی هستند که به اقتباس از آثار گذشتگان و استفاده از آن‌ها به شکل بدیع و بی‌نظیر مشهور هستند. سعدی متأثر از ادب عربی است، متنبی هم که جایگاه ویژه‌ای در ادب عربی دارد پس سعدی پیشرو نظر اوست به طوری که مضامین بسیار نزدیک و شبیه به مضامین متنبی در قصاید او دیده می‌شود که صاحب نظران بسیار به آن اشاره کرده‌اند. در این پژوهش به شباهت و تفاوت در روابط معنایی قصاید این دو شاعر و نقد و مقایسه آن‌ها پرداخته می‌شود.

فصل اول: کلیات

- ۱_۱_ مقدمه ۱۲
- ۱_۲_ روابط معنایی انواعی دارد که عبارتند از ۱۳
- ۱_۲_۱_ هم معنایی: ۱۳
- ۱_۲_۲_ تضاد معنایی ۱۳
- ۱_۲_۳_ همنامی ۱۳
- ۱_۲_۴_ چند معنایی: ۱۳
- ۱_۲_۵_ شمول معنایی: ۱۴
- ۱_۳_ روابط معنایی در سطح جمله عبارتند از ۱۴
- ۱_۳_۱_ تأویل معنایی: ۱۴
- ۱_۳_۲_ تضمن: ۱۴
- ۱_۳_۳_ انکار: ۱۴
- ۱_۴_ هدف ۱۵
- ۱_۵_ ضرورت و اهمیت موضوع ۱۵

فصل دوم: مبانی و پیشینه

- ۱_۲_ مبانی و پیشینه ۱۹
- ۲_۲_ زبان و زبان شناسی ۲۱
- ۲_۳_ نقش زبان ۲۱
- نقش عاطفی ۲۱
- نقش ترغیبی ۲۲
- نقش همدلی ۲۲
- نقش ارجاعی ۲۲
- نقش فرازبانی ۲۲
- نقش زیبا آفرینی ۲۲
- ۲_۴_ گونه‌های مختلف زبان ۲۲
- ۲_۵_ معنی شناسی ۲۳
- ۲_۵_۱_ نظریات پژوهشگران درباره معنا شناسی ۲۳

- ۲۵ ۲_۵_۲ اصطلاحات معنی شناسی
- ۳۱ ۲_۶_۲ پربسامدترین روابط معنایی بین واژگان
- ۳۲ ۲_۷_۲ تعریف شمول معنایی از نگاه نویسندگان مختلف
- ۳۳ ۲_۸_۲ نظر نویسندگان مختلف درباره هم معنایی
- ۳۵ ۲_۹_۲ تعریف چندمعنایی از دیدگاه نویسندگان معناشناسی
- ۳۷ ۲_۱۰_۲ انواع تقابل معنایی از نظر دکتر صفوی

فصل سوم: بحث و بررسی

- ۴۴ ۳_۱_۱ ادبیات تطبیقی
- ۴۶ ۳_۲_۲ سعدی و متنبی
- ۴۶ ۳_۲_۱ سعدی
- ۴۶ ۳_۲_۲ متنبی
- ۴۷ ۳_۳_۳ سعدی و متنبی و تأثیر پذیری شاعران ایرانی از متنبی
- ۵۱ ۳_۴_۲ تفاوت و شباهت متنبی و سعدی در زمینه‌های مختلف
- ۵۳ ۳_۵_۲ بحث و بررسی قصیده اول سعدی در مدح پروردگار از منظر روابط معنایی
- ۵۵ ۳_۵_۱ شمول معنایی
- ۵۷ ۳_۵_۲ تقابل معنایی
- ۵۹ ۳_۶_۲ بررسی روابط معنایی قصیده ۶۶ متنبی در مدح بدر بن عمار اسدی
- ۶۰ ۳_۶_۱ شمول معنایی
- ۶۱ ۳_۶_۲ تقابل معنایی
- ۶۱ ۳_۶_۳ هم معنایی
- ۶۲ ۳_۶_۴ چندمعنایی
- ۶۲ ۳_۷_۲ بررسی روابط معنایی قصیده ۵ سعدی که درباره عید نوروز و فصل بهار سروده شده است
- ۶۳ ۳_۷_۱ شمول معنایی
- ۶۵ ۳_۷_۲ هم معنایی
- ۶۶ ۳_۷_۳ چندمعنایی
- ۶۶ ۳_۷_۴ تقابل معنایی

- ۸_۳_ بررسی روابط معنایی قصیده ۸۲ متنبی در مدح ابوالفضل محمد بن الحسین بن العمید
که برای تهنیت به مناسبت عید نوروز سروده است ۶۶
- ۸_۳_۱_ شمول معنایی ۶۹
- ۸_۳_۲_ تقابل معنایی ۷۰
- ۸_۳_۳_ هم معنایی ۷۱
- ۸_۳_۴_ جزء واژگی ۷۱
- ۹_۳_ بررسی روابط معنایی قصیده ۸ سعدی با مضمون ناپایداری دنیا و دل نیستن به آن ۷۱
- ۹_۳_۱_ شمول معنایی ۷۲
- ۹_۳_۲_ تقابل معنایی ۷۳
- ۱۰_۳_ بررسی روابط معنایی در قصیده ۹۹ متنبی که در سوگ محمد بن اسحاق تنوخی
سروده است با موضوع نا پایداری دنیا ۷۴
- ۱۰_۳_۱_ شمول معنایی ۷۵
- ۱۰_۳_۲_ تقابل معنایی ۷۶
- ۱۰_۳_۳_ هم معنایی ۷۶
- ۱۰_۳_۴_ چندمعنایی ۷۶
- ۱۰_۳_۵_ جزء واژگی ۷۶
- ۱۱_۳_ شباهت‌ها و تفاوت‌های روابط معنایی در قصاید سعدی و متنبی ۷۷
- ۱۱_۳_۱_ شباهت و تفاوت روابط معنایی قصیده ۶۶ متنبی و قصیده ۱ سعدی ۷۷
- ۱۱_۳_۲_ شباهت و تفاوت روابط معنایی قصیده ۹۹ متنبی و قصیده ۸ سعدی ۷۸
- ۱۱_۳_۳_ شباهت‌ها و تفاوت‌های روابط معنایی در قصیده ۸۲ متنبی و قصیده ۵ سعدی ۷۸

فصل چهارم: نتیجه گیری

- نتیجه گیری: ۸۳
- فهرست منابع ۸۶
- کتابها ۸۶
- مقالات ۸۹
- منابع خارجی: ۹۱